

Legenden om Bjarn den Tunges öde.

Det var sommaren nådens år 1087 då Bjarn den tunge red ut på sina nyärvda ägor. Han var son till lagman Björn Häтта och hade nyligen fått som farsarv stora marker norr om Tiveden och ett stycke skog norr om Vättern. Bjarn red från gård till gård för att samla ihop sin hird. Med bara en veckas tid kvar till tinget då han skulle offentliggöras som ny storbonde av Talledal ägor, började det bli bråttom.

På Grus gård var uppståndelsen stor eftersom man nyligen fått veta att Bjarn den tunge själv skulle komma för att se gården och hämta hirdfolk. Hirdden stod redo långt innan Bjarn var på antågande och först på plats var den unge hirdmannen Freidur som upptagits i hirdden bara ett par månader före Bjarns ankomst till gården. Vid hans sida stod hans far och tegnen Gyrid. Hirdkvinnan var den mest erfarna i hirdden såg till att de unga i hirdden höll sin utrustning i toppskick. Efter en lång dags väntan kom så äntligen Bjarn inridande på gården. Efter de sedvanliga hälsningsfraserna och stopen välkomstöl gick han mot hirdden. Han lät hälsa att de skulle rida ut redan samma kväll för att hinna till tinget. Då månen var full och himlen klar var det inga problem att se, men Freidur hörde sin far muttra något om ett annalkande oväder. Hirdden red ut fyrtio krigare starka och för Freidur kändes det som om de var oövervinneliga. När hirdden kom fram till ett vägshål strax före midnatt började några av de äldre hirdmännen kasta oroliga blickar mot varandra, men det var Gyrid som red fram till Bjarne för att sätta ord till deras oro. Hon berättade för honom att vägen han valt må vara den snaraste men den ledde genom den del av Tivedaskogen som ingen vågar ta sig igenom. Bjarne ville inte avfärda varningarna från en tegn som sett mer stridigheter än han själv och bad henne att förklara mer. Gyrid berättade att det viskades om skuggor i skogarna som rör sig mellan träden och att resande nyligen försvunnit på dessa vägar. En av de äldre fyllde i genom att säga att de hört blodisande skrik från skogarnas djup. Bjarne instämde i att han kände till sägnerna men sa att han träffat på rövare som dragit nytta av folksägnerna för att lättare kunna ta sina byten. ”Med fyrtio modiga män och kvinnor tänker jag inte låta stoppa mig” avslutade Bjarne och hirdden gav upp ett uppskattande vrål och snart var de på väg i Tiveda skog.

Ett kort stycke in i skogen började mörkret sluta sig allt tätare om hirdden och snart kändes de första vattendropparna mot hjässan. ”Regn, det fattades bara det.” muttrade Freidurs far och snart var de genomblöta i det tilltagande regnet. Ytterligare en bit in i skogen kom de fram till en liten stuga med en lada på gården som verkade stor nog att ge hirdden skydd undan regnet. Bjarne gick in i stugan följd av sin tegn, två mannar och Freidur med hans far. Då Bjarne knackade på kom svaret att de skulle stiga in. I stugan satt det endast en kvinna mitt på golvet framför en glödhet smidesugn. Hon filade på ett silversmycke och hon hade ytterligare ett dussin framför sig. ”God afton frun” hälsade Bjarne, ”eller bor du ensam” ändrade han sig.

”Jag är varken fru eller ensam” kom ett korthugget svar från kvinnan som inte ens tittade upp från sitt arbete. Bjarne som tog illa vid sig av det oartiga mottagandet gick istället rakt på sak, ”Jag och min hird blev överraskade av ovädret och önskar söka skydd i er lada, mot en viss kompensation givetvis”. Kvinnan svarade inte utan satt där som om männen inte ens fanns där. Männen inne i stugan började bli otåliga och Bjarne tänkte på hirdden som väntade utanför. ”Hör här det är jag som äger marken här och jag tänker använda er lada för övernattnings är det förstått?” Kvinnan ignorerade Bjarne som tog ett par raska steg för att rycka upp henne på fötter. När han böjde sig ner för att fatta hennes armar förekom hon honom med en kraftig knuff som fick honom att falla bakåt och plötsligt stod hon lutad över honom. Freidur stod paralyserad medan de andra männen kastade sig över kvinnan och brottade ner henne Bjarne reste sig rasande och landade en tung spark i kvinnans mage varpå

han gick ursinnigt ut ur stugan. Männerna började slita kläderna av den morrande och vilt klösande kvinnan. När en av männen började lösgöra sina hosor slet hon sig loss och kastade sig ut genom fönstret. Sedan var hon som uppslukad av skogen.

Hirden tillbringade en tystlåten natt i ladan. Ingen ville tala om det som hänt, men Freidur kunde inte sluta tänka på det och hade svårt att somna. Mitt i natten började de höra ylanden från skogen. Först ett ensamt, sedan flera som sällade sig till den blodisande klagosången som pågick till gryningen. På morgonen samlade hirden snabbt ihop sig och red bort från gården. Bjarne gav order om att hålla ett högt tempo och att spejare skulle sändas ut, men hirden kom inte långt. Efter en kort stund försvann Alf och Olof som ridit längst bak och spejarna återvände inte till hirden. Bjarne skickade ut fem man bakåt och fem man framåt för att söka reda på de försvunna medan de övriga väntade. Plötsligt kom nattens ylanden tillbaka och hästarna satte av i skräck. Freidur som stannat kvar på sin häst på sin fars uppmaning lyckades sitta kvar på hästen tjugo alnar in i skogen innan han sveptes av sadeln av en utstickande gren. Omtumlad höjde han huvudet för att se anfallet. Från alla håll samtidigt stormade till synes ur skuggorna vargliknande skepnader fram. En sju fot hög man utan kläder men med kraftig behåring slet vildsint morrande Freidurs fars hals i stycken med en klofförsedd hand. Männerna och kvinnorna i hirden dog på ett ögonblick på samma vis och låg i blodbadet på vägen. Mitt i tumultet satt kvinnan från stugan ovanpå en massakrerad Bjarne och lät sina rovdjurståndar sjunka in i hans hals. Lika plötsligt som varelserna attackerat försvann de nu tillbaka in i skogens mörka djup. Förskräckt kunde Freidur knappt hålla sig från att skrika ut sin fasa men bet ihop och sprang på skakiga ben bort från Tiveda skogar för att berätta om sin fasansfulla upplevelse och aldrig mer återvända.